

OOSTPOST

SOERABAYASCHIE COURANT

Prijs der Inteckening.

Voor Soerabaya Ƴ jaar Ƴ 24.— Ƴ halfj. Ƴ 12.— Ƴ maand Ƴ 2.—
 „ Java „ Ƴ 30.— „ Ƴ 15.—
 „ Buitenbez. „ Ƴ 36.— „ Ƴ 18.—
 „ Europa „ Ƴ 50.—
 De OOSTPOST verschijnt dagelijks met uitzondering
 van den Zondag.

VRIJDAG 6 JANUARIJ 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is Ƴ 1.— voor elke
 TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
 Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
 Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt
 betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
 Voor doorlopende annonces kunnen schikkingen
 worden getroffen.

ADVERTENTIËN.

BERENDMARING.

De Resident van Soerabaja,

Overwegende, dat het wenschelijk is voorgekomen om
 maatregelen te nemen tegen het beschadigen van de *corps*
morts, liggende voor den ingang van het bassin van het
 marine-etablisement alhier.

Maakt aan de ingezetenen van dat gewest bekend,
 Dat door hem is vastgesteld de navolgende verordening:
 Eenig artikel.

Op verbeurte eener boete van vijftien gulden is het ver-
 boden, om kettingen of trossen vast te maken aan de *corps*
morts voor den ingang van het bassin van het marine-
 etablissement te Soerabaja, met uitzondering nogthans ten
 behoeve van schepen of vaartuigen, welk in of uit dat bas-
 sin moeten verhalan.

Een opdat niemand, wien zulks aangaat, hiervan onwe-
 tendheid voorwende, zal deze in het officieel nieuwsblad
 worden geplaatst, en voor zooveel noodig, in de inlandsche
 en chinesche talen worden aangeplakt.

Gedaan te Soerabaja, den 8sten December 1859.

H. C. VAN DER WIJCK.

Ter ordonnantie.

De Secretaris der Residentie,
VAN COEVORDEN

Dingsdag den 10den dezer zal ten 10 ure des voor-
 middags op het Residentie kantoor eene uitbesteding
 worden gehouden voor den overvoer van 7700 ton STEEN-
 KOLEN van Soerabaya naar Makassar en de Moluccos, en
 zulks overeenkomstig de voorwaarden, door den Direk-
 teur der Producten en Civile Magazijnen vermeld in de
Javasche Courant van den 31sten December 1859, N°. 105.

Gadinghebbenden worden uitgenoodigd, hunne inschrij-
 vings billetten vóór of op den dag der uitbesteding in-
 tediennen en daarbij in persoon dan wel bij gemagtigden
 tegenwoordig te zijn.

SOERABAYA, *De Resident,*
 2 Januarij 1860. **VAN DER WIJCK.**
 (10)

Wordt bij deze bekend gemaakt, dat wegens vernieu-
 wing der brug te Yosso Wilangoon op den weg naar
 rissee, de passage over eene noodbrug van bamboes
 moet geschieden en dus omzigtigheid en langzaam rijden
 wordt aangeraden.

SOERABAYA, *De Assistent Resident voor de*
 6 Januarij 1860. *Policie te Soerabaya.*
 (84) **E. DIBBETS.**

DE FAMILIE GRIMBÈCHE.

I.

PORTRETTEN.

De rue***, die, door het plan om eenen nieuwen
 boulevard aan te leggen, haar einde nadert, is eene
 enge en donkere straat, waar men zeer zelden eene goed
 gekleede dame of een heer met verlake schoenen
 zal ontmoeten. Het huis n°. 30, onderscheidt zich van
 dat zijner bureu door de hoogte zijner zes opeengedron-
 gene verdiepingen en door de menigte zwarte en bevroete
 vlekken zijner muren, die er door verloop van tijd opge-
 komen zijn. In het benedenhuis heeft men eenen kruiden-
 winkel, met een klein uithangbord boven de deur
 waarop twee zamengevouwen handen geschilderd zijn
 met het onderschrift: „A la Bonne Foi.” En in dezen
 winkel waar nimmer een zonnestraal doordringt, branden
 gedurende den dag twee walmende oliepitzen waardoor
 het reeds akelige aanzien nog akeliger wordt. Achter in
 den winkel ziet men kazen, suikerbrooden, pakjes met
 waskaarsen, gedroogde vruchten, confituren en allerlei
 soorten van eetwaren onder een uitgestald, te midden van
 welke levensbehoeften, een groote bonte Angora kat
 haren zetel heeft gevestigd.

Den winkel binnentredende valt ons oog op eenen
 man van ongeveer vijftig jaren, levendig en tamelijk
 gezet van voorkomen, met een openhartig gelaat en
 eenen glimlach om de lippen; — zijns kleeding bestaat

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMGELEGENHEID

NAAR

Batavia via Samarang.

Gedurende de maand Januarij, zal elken
 Zondag zijnde den 1, 8, 15, 22 en 29, Stoom-
 schepen van den ondergeteekende naar boven-
 genoemde plaatsen vertrekken.
 (1698)

W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP PALEMBANG,

Kapitein KULLER,
 vertrekt naar Batavia via Sa-
 marang op den 10 a. s.

(15)

Adres bij
W. CORES DE VRIES.

HET VERTREK

DER STOOMBOOT OENARANG,

Kapitein S. VAN HULSTIJN,
 gedurende deze maand is bepaald als volgt:
 Van BATAVIA naar SAMARANG en SOERABAYA,
 den 3 en 18 Januarij, 2 Februarij.
 Van SAMARANG naar SOERABAYA den 6 en 21 Januarij,
 5 Februarij.

„ SOERABAYA naar SAMARANG en BATAVIA den 10
 en 25 Januarij.
 „ SAMARANG „ BATAVIA den 12 en 27
 Wind en weder zulks toelatende. Adres bij
 (1700) **ADAM & CO.**

VERTREK VAN SCHIEPEN.

NAAR ROTTERDAM,

zal omstreeks einde dezer maand direct
 van Soerabaya vertrekken het extra snel-
 zeilend Barkschip
JOHANNES LODEWIJK,

kapt. A. H. VAN DER WAAL,
 waarmede eene aanbevelingswaardige gelegenheid voor
 passage naar NEDERLAND bestaat.

Het schip is voorzien van ruime en comfortabele in-
 rigtingen behoorlijk uitgerust voor den overvoer van pa-
 ssiërs en vaart eenen geëxamineerden Doctor.

Informatie te bekomen bij den Gezagvoerder (*Marine*
Hotel) en bij de Agenten.

(28)

FRASER EATON & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden per het extra snel-
 zeilend Nederl. clipper schip.

ECLIPSE,

KAPITEIN C. J. DOEKZEN,

de doelmatige en zoo gunstig bekende inrigting van dezen
 bodem voor passagiers wordt bijzonder aanbevolen.

Nadere informatie zijn te bekomen bij de agenten
 alhier, te BATAVIA en te SAMARANG.

SOERABAYA,
 2 Januarij 1860.

B. KOPERMIT & CO.
 (5)

PASSAGE NAAR ROTTERDAM.

Wordt aangeboden met het wel ingerigt
 Nederlandsch campagne-schip

DOROTHEA HENRIETTE,

KAPITEIN D. SMIT.

Deze bodem is bijzonder goed ingerigt voor den over-
 voer van passagiers, vertrekkende medio Januarij.

Informatie te bekomen bij

De Agenten,

(9)

B. J. VAN ECK & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Worden aangeboden de Nederlandsche schepen

DILIGENCE,

KAPITEIN L. SMITS.

NEDERLAND en ORANJE,

KAPITEIN L. F. VAN RUIJVEN,

vertrekken ultimo Januarij 1860. Deze bodems zijn bij-
 zonder goed ingerigt voor den overvoer van passagiers
 en hebben beiden eenen geëxamineerden scheepsdoctor
 aan boord.

Voor nadere informatie gelieve men zich te vervoer-
 gen bij de gezagvoerders in het *Marine Hotel* of bij

(8)

B. J. VAN ECK & CO.

Met het barkschip

HENDRIK JAN,

gevoerd door Kapt. J. van der Meijden, ver-
 moedelijk medio Februarij a. s. vertrekkende, bestaat er
 gelegenheid voor passage naar ROTTERDAM.

De luchtige en ruime inrigtingen en goede uitrusting
 voor den overvoer van passagiers, bevelen het schip bij-
 zonder aan.

Nadere inlichtingen te verkrijgen bij den gezagvoerder
 (*Marine Hotel*) en bij

(27)

De Agenten,

FRASER EATON & CO.

uit een vest en eenen broek van eene ligt geele kleur,
 en uit eenen pet van ottervel.

Dit heerschap is niemand anders dan Jan Isidorus
 Grimbèche, korporaal der nationale garde, en eigenaar
 van den winkel „la Bonne Foi” eene affaire, die reed
 langer dan eene eeuw bestaat en bloeit. Hoewel hij geene
 twee minuten op dezelfde plaats blijft staan, schijnt echter
 onze kruidenier zijne aandacht geheel aan het kantoortje
 te wijden, waar zijne echtgenoot, jufvrouw Arthemisa,
 zeer statig gezeten is. Zij is eene groote, magere, don-
 keruitziende vrouw met ontevreden gelaatsstreken en ge-
 kleed in eenen donkerkleurigen japon en eene zwarte
 muts met groene linten, onder welke eenige grijze haren
 te voorschijn kruipen, die door hunne stugheid bewijzen,
 dat derzelver eigenares een volkomen afkeer heeft van
 alles wat naar *cosmétique* gelijkt.

In het donkerste gedeelte van den winkel ontdekken
 wij eindelijk nog eene kleine apenfiguur, een jongen
 van vijftien of zestien jaren.

Hendrik, de tweede en laatste telg der echtgenooten
 Grimbèche, zou door zijne buitengewone magelheid en
 zijnen zwakken lichaamsbouw ons bepaaldelijk deelne-
 ming inboezemen, indien eene galachtige kleur, zijn besne-
 den lippen en groote zwarte brutale oogen geen hoogst
 kwaadwilligen aard te kennen gaven. Dit kind de plaag
 van bureu en kalanten door zijne onophoudelijke gitenstuk-
 ken, is het voorwerp van de algemeenen afschuw, die in
 sommige opzichten door zijne ouders gedeeld wordt, voorna-

melijk door zijne moeder, jufvrouw Arthemisa Grimbèche.
 Al hare liefde en zorgen wijdt zij aan haren oudsten
 zoon, dien zij, niettegenstaande zijn twee- en twintig
 jarigen leeftijd altijd nog den verklein-naam Lolo geeft,
 — hetgeen hem een zeker karakter van lummelachtig-
 heid bijzet, in volmaakte overeenstemming met zijn
 persoon en zijne wijze van spreken. Lolo is een opge-
 schoten jongen met eene blozende gelaatskleur, blond
 haar, blauwe oogen en regelmatige gelaatsstreken, — hij
 is in één woord, wat men gewoonlijk een schoon man
 noemt; eene tipe, die men dikwijls ontmoet, die de
 eerste keer onze aandacht trekt, die men de tweede
 keer nauwelijks opmerkt en die men de derde keer
 onbeduidend vindt als er geen bijzondere trek bij is,
 die leven geeft aan deze schoonheid. Ziedaar Lolo!
 Zijne moeder wilde hem gaarne boven zijn stand
 verheffen door hem advocaat te laten worden en om
 dit doel te bereiken, had zij hem als jongste klerk
 op een procureur's kantoor geplaatst, maar Lolo, die
 in zijne praktische wijsheid een nederig maar zeker,
 boven een schitterend maar wisselvallig bestaan verkoos,
 had zeer slecht aan de roemzuchtige verwachting zijner
 moeder beantwoord, en, na eenen nutteloos doorgebragten
 leertijd was hij tot het beroep zijner vaderen terug-
 gekeerd, met het vaste voornemen er in te leven en
 te sterven.

Het personeel der familie werd voltallig gemaakt, door
 de moeder van den kruidenier, eene oude lamme vrouw

Onder nadere goedkeuring van het Gouvernement,

zal in het laatst van Januarij aanstaande, te Batavia publick worden verkocht:

op een nader te bepalen dag:

HET SUIKER-ETABLISSEMENT „PARAKANTROES”

gelegen in de Assistent-Residentie Krawang.

De Likwidateurs der firmaas, de Weerdt

Ruyt & Co., te Batavia en Ruyt,

Cramer & Co., te Soerabaya.

W. RUËB,

D. BAUDUIN,

W. J. VAN DEN BROEK.

BATAVIA, 31 Decembèr 1859.

(29)

Op het Assistent Residentie kantoor te Toeban bestaat gelegenheid tot plaatsing van eenen klerk op f 30 's maands. Belanghebbenden, die zoodanige plaatsing mogten verlangen, worden verzocht zich te wenden tot den Assistent Resident aldaar.

(26)

LOGE DE VRIENDSCHAP. MEESTER RECEPTIE

op Zaterdag den 7den Januarij 1860,
in het loge-gebouw.

(16)

De Secretaris,

J. HAGEMAN Jcz.

SOCIETEIT CONCORDIA.

ALGEMEENE VERGADERING.

Op Woensdag den 11den Januarij 1860,

des avonds te acht ure, ingevolge art. 25 van het reglement.

De Secretaris,

STOELMAN.

(33)

TE HUUR

met 1 Februarij e. k.

Het HUIS thans bewoond door mevrouw BLOIS VAN TRESLONG, te Kalieanjer. Te bevragen bij

(31)

C. F. DAMWIJK.

TE HUUR

met 1 Februarij a. s.

Het HUIS thans bewoond door den Heer SCHREUDER SEN^r. gelegen in de stad. Te bevragen bij.

(30)

C. F. DAMWIJK.

TE KOOP

VIER CENTRIFUGES

met

STOOMVERMOGEN.

(14)

B. J. VAN ECK & CO.

PUIKE AALBESSEN-GENEVER.

(23)

D. MAURITZ MARTENS.

die haren kinderen haar gering inkomen voor kostgeld nitkeerde, voor zich maandelijks slechts eenige weinige francs behoudende, om hare uitgaven aan verschillende kleingheden te dekken. Zij was de eenigste der geheele familie, die voor Hendrik eenige liefde koesterde. Deze had ook nimmer haren bril verstoep of de bladen van geliefkoosde boeken verscheurd, noch de weinige geldstukken gestolen die zij in de zakken van haren japon verborg. Hij droeg zelfs op zijne manier zorg voor haar, deed voor haar boodschappen, kwam terstond bij haar als zij hem riep, en luisterde altijd, zonder het geringste teeken van ongeduld, naar hare vermaningen.

Dit zijn nu de portretten der personen uit den winkel „la Bonne Foi” tijdens het begin dezer ware geschiedenis.

II.

EEN FRESTDAG.

Den 23 Junij, op St. Jans-avond bespeurden de buren van den kruidenier eene buitengewone drukte in den winkel. Het was de geboortedag van Jan Isidorus Grimbèche, en jufvrouw Arthemisa, deze keer eens aan de begerde van haren man toegevend, had er in toegestemd aan eenige bekenden een *dinè* te geven. Zij was zelfs zooverre gegaan, van voor deze gelegenheid eene zwart zijden japon met *volans* te koop. De oude vrouw had eene hooge Normandische muts, met kanten strooken, opgezet. Lolo had zich in zijne beste kleederen gestoken, en Hendrik had men een oud kleed van zijnen broeder aange-

BIJ WEYERMANS & CO.

TE PASOEROEAN,

is van de Pers gekomen en bij alle Boekhandelaren op Java verkrijgbaar gesteld:

KRUIDKUNDIG WOORDENBOEKJE

IN

VERKLARING VAN BOTANISCHE TERMEN

TOT

HANDLEIDING

BIJ HET GEBRUIK

VAN DE

FLORA INDIAE BATAVAE.

PRIJS f 2.—

Franco per post f 2½.—

(32)

PUIKE BOTER f 17.

ECHTE CHAMPAGNE COGNAC f 18 per douzijn.

GENEVER per kelder f 13.

@ Contant.

bij

(25)

POLAK.

GOM-ELASTIEKE

OVERSCHOENEN

eerste qualiteit, ad f 5.— per paar; bij

(21)

LE ROY & CO.

ROB

BOYVEAU LAFFECTEUR.

De plantensiroop van Dr. BOYVEAU LAFFECTEUR, welker echtheid wordt geguarandeerd, is bij de ondergeteekenden verkrijgbaar ad. f 10.— per flesch van 16 oncen en à f 100.— per 12 flesschen.

De geneeskrachtige eigenschappen van den Rob in alle ziekten die voortspruiten uit onzuiverheid van het bloed, is, zelfs in de hardnekkigste kwalen, zóó zeer be-
wezen, dat dezelve geene aanbeveling meer behoeft.

(19)

LE ROY & CO.

PAS ONTVANGEN en UITGEPAKT.

EEN PRACHTIG FACTUUR.

Nieuw Smaak parasols, alsmede Waalijers.
Geborduurde Doopjurken.

Id. Rokken.

Id. Strooken.

Id. Tusschenzetsels.

Gedamasseerd Gordijn-Goed.

Klamboe-Goed.

Gordijn-kant.

Franjes,

en prachtige Linten.

(17)

bij

J. KOOSE.

PAS ONTVANGEN.

per Johannes Lodewijk.

100 vaatjes Puik Puike

DELFTSCHE GRASBOTER.

(24)

D. MAURITZ MARTENS.

trokken, dat hem te lang en te wijd was, hetgeen hem het bespottelijkste aanzien gaf, zonder hem echter in het minst ongerust te maken, want hij weet zeer wel dat hij zich meer ten koste van een ander, dan een ander zich ten koste van hem zou vermaken.

De gasten kwamen in de volgende orde:

De heer Patimont, schoonbroeder van Grimbèche, en geestig man, niet van kennis ontbloot, en die bij een weinig eerezucht veel regtschapenheid paarde. Door eene lange en zware ziekte uit zijne betrekking als onderwijzer te Corbeil ontslagen, was hij naar Parijs gekomen, om eene andere te zoeken. Zijne vrouw, mejufvrouw Carolina Patimont, jongste zuster van den kruidenier, — een klein, blank en gezet vrouwtje met een innemend voorkomen en harte-lijken lach, die uit het hart scheen voort te komen, — was als vrouw hetgeen haar broeder als man was: zij waren beiden zwak en geneigd tot al wat goed was, maar, dewijl zij den moed niet hadden volgens hun hart te werk te gaan, kon het niet anders of zij moesten voor eenen krachtiger wil onder doen; — deze soort van menschen is het evenbeeld der klei, die in de hand des pottenbakkers, hetzij eene kostbare vaas of een eenvoudige stuk gereedschap worden kan, naar mate de begaafdheid des vervaardigers. Zoo vierde Carolina Patimont, die met eenen braven man gehuwd was, aan al hare neigingen, die uitmuntend waren, den vrijen teugel, terwijl Grimbèche, wiens inborst hem tot dezelfde goede neigingen aanspoorde, het kwaad, niettegenstaande hij er eenen afkeer van had, oog-

STEMPELERS

VAN

LE ROY & CO.

De ondergeteekenden leveren hun postpapier met naam of initialen gestempeld, tegen denzelfden prijs als het ongestempelde.

Voor de zoo algemeen gewilde *hoogdruk*-visitekaartjes rekenen zij niet meer als voorgewone druk. (1591)

HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Dit wonderbaar geneesmiddel zoo algemeen bekend in Holland wordt thans met het beste en gelukkigste gevolg in Java gebruikt. Gelukkiglyk zyn deze Pillen in de hospitalen ingevoerd geworden en hebben dezelve wonderbare genezingen bewerkstelligd in gevallen die men als hopeloos beschouwd. Voor Lever en Maag ongesteldheden zyn ze een zeker geneesmiddel, en de ontstekende galachtige krankheden, zoo gemeen in heete luchtstreken, de ongeregelde heden van het lichaamsgestel voortvloeyende uit gebrek aan veerkracht, ten gevolge der kwynning welke altyd meer of min uit eene langdurige hitte ontstaat, kunnen nimmer zoo volkomen genezen worden als door Holloway's Pillen. Dezelve hergeven aan maag, lever en nieren, wanneer de een of ander dezer organen ongesteld is, eene gezonde actie. (1530)

De ondergeteekenden hebben regtstreeks van Professor Holloway ontvangen een nieuw factuur zijner medicijnen, die doorlopend ten hundert verkrijgbaar zyn in doozen en in potten van f 1.—, van f 3.—, en van f 5.— elk, naar gelang van derzelve grootte.

LE ROY & CO.

NEDERLANDSCH INDIE.

Soerabaya, den 6den Januarij 1860.

Wij vernemen dat in het afgeloopen jaar te Soerabaya zijn aangebragt, en op publieke vendutie verkocht, 1460 overwalsche paarden, welke gezamenlijk hebben opgebragt f 87,884,60 of gemiddeld f 60,20 per stuk.

NEDERLAND.

— De Heer P. van der Burg heeft wederom aan de beoefenaars der physische wetenschappen eene wezentlijke dienst bewezen, door eene vrije Nederduitsche bewerking te leveren van het met roem bekende Fransche werk van Ganot, dat door de studerende jongelingschap reeds met vrucht gebruikt wordt. Zij is onder den titel: *Lerboek der proefondervindelijke en toegepaste Natuurkunde*, onlangs in het licht verschenen. Bij het werk is eene aanzienlijke verzameling van opgeloste vraagstukken gevoegd. Het is bovendien met ruim 600 tusschen den tekst gedrukte houtgravures versierd. Ganofs *Traité*, enz., heeft door de bewerking en bijvoeging van den Heer P. van der Burg veel in de gelijkheid gewonnen. Hij werd in dat werk door den hoogleeraar van Rees waardiglijk bijgestaan. De Heer G. B. van Goor, te Gouda, heeft voor eene, in alle opzichten, goede uitvoering zorg gedragen. Wij twijfelen er daarom geenszins aan of dit leerboek zal een gunstig onthaal te beurt vallen.

FRANKRIJK.

— Ofschoon het hier in de hoofdstad voor het uiterlijke kalm moge schijnen, heerscht toch algemeen de vrees, dat de vrede niet van langen duur zal zijn, en men is eenparig van oordeel, dat de aanneming van het wetsontwerp betreffende de fortificatien te Antwerpen tot ernstige

luikend toeliet omdat zijne vrouw het wilde.

Bij dit echtpaar behoorde nog, Angela Patimont, een jong meisje van dertien of veertien jaar met eene sylphide gestalte, aangenamen lach, in een woord, naar hart en uiterlijk eene lieve meid, die de betrekking vervulde van eenigste dochter van Papa en Mama Patimont.

De heer Tornon, geëmpliojeerde bij het ministerie van financiën op een salaris van 1500 frcs, en huurder van eene kamer op de vijfde verdieping bij de familie Grimbèche, een oude vrijer met een paruk, die kwinkslagen maakt, romances zingt, en een eerste *daguerréotypist* is.

Jufvrouw Petronella Dumason, oude vrijster, zeer saffraankleurig en mager, die boven den tabakswinkel „de gouden pijp” op den hoek derzelfde straat woont, en gedurende vijf jaren niets onbeproefd laat om haren naam met die van Mevrouw Tornon te verwisselen.

De heer Blanchemain, apotheker in de *rus des Lombards*, een gebogcheld mannetje die niettegenstaande zijnen zestigjarigen leeftijd nog zeer opgeruimd en krachtvol is.

Ten laatste Mevrouw Blanchemain echtgenoot van haren echtgenoot, die de veertig te boven is en vrij wat verbeelding heeft. In hare jeugd was zij lang niet schoon; bij het klimmen harer jaren werd zij bepaald leelijk, maar de bewustheid dat haar man twintig jaren ouder was, was voldoende om haar in den waan te brengen, dat men haren leeftijd niet schatten kon.

(Wordt vervolgd.)

gevolgen zal leiden. Met het oog daarop, is de benoeming van den maarschalk Mac Mahon tot bevelhebber der nieuwe militaire divisie te Rijssel van te meer beteekenis, als men in aanmerking neemt, dat deze, een paar dagen geleden, dringend aanzoek had gedaan om met het kommandement van Algerie belast te worden, hetwelk hem toen zelfs nog was toegezegd.

Het blijkt, dat onze departements-steden voor de hoofdstad niet willen onderdoen in de betooning hunner sympathie ten aanzien der uit Italië teruggekeerde troepen; althans overal waar deze hunne garnizoensplaatsen weder binnen trekken valt hun een feestelijke ontvangst ten deel. Zoo is onder anderen te Versailles aan de aldaar teruggekeerde manschappen een banket aangeboden, aan hetwelk meer dan 5000 personen hebben deel genomen. De prefect van het dep. der Seine en Oise nam bij die gelegenheid het presidentschap waar. Behalve door de tegenwoordigheid van verschillende militaire en civiele autoriteiten, werd de feestelijke bijeenkomst ook opgeluisterd door de aanwezigheid van prinses Mathilde, die aldaar incognito verschenen zijnde, zich zeer minzaam met onderscheidene soldaten heeft onderhouden. Deze laatste, door eene flesch gewone en eene halve flesch Champagne wijn en sommige vrij krachtige toasten in eene nog meer opgeruimde stemming gebracht, bleven na het vertrek der andere genoodigden bij elkander, om den geheelen dag in gepaste vrolijkheid door te brengen.

Te Toulon heeft men dezer dagen eene proef genomen ten einde te onderzoeken binnen welk een korter tijdsbestek dan gewoonlijk, eene geheel onttakelde en op de helling liggende drijvende batterij, behoorlijk toegerust, te water gelaten, gewapend, en alzoo geheel in staat gebracht kan worden om in geval van oorlog zee te kiezen. De uitslag was, dat dit in 87 uren volledig werd ten uitvoer gebracht. Ook wordt van daar gemeld, dat de tweede afleeling van het eskader, der Middellandsche Zee, onder bevel van den schout bij nacht Jehenne, onmiddellijk na de inspectie der vloot, die dezer dagen in de wateren der Hierische eilanden zal plaats hebben, naar Brest zal vertrekken.

Te Marseille hebben de Engelschen dezer dagen alle pogingen aangewend om het grootst mogelijk aantal matrozer te recruteeren. Zij boden daartoe 200 francs handgeld benevens 100 francs gage per maand. Ten gevolge daarvan is een vaartuig met zestig aangeworven vreemde matrozen naar Malta onder zeil gegaan.

Gij zult u ongetwijfeld herinneren, dat er onlangs melding is gemaakt van eenige Fransche kanonneerbooten, die aan Sardinie ten geschenke zouden zijn gegeven, welk gerucht later is tegen gesproken. Thans wordt evenwel uit Turin van 15 dezer berigt, dat werkelijk vijf dezer vaartuigen, thans in het meer Garda liggende, als zoodanig door den generaal Della Marmora, namens koning Victor Emanuel, te Defensano, van het Fransche gouvernement zijn overgenomen.

ITALIE.

De Nord meldt, naar aanleiding van bijzondere berigten uit Italië, dat de bevolking in Genua nog al tevreden schijnt te zijn met den loop, welke de zaken hebben genomen en het onder anderen geenszins afkeurt, dat Turijn met Milaan moet gaan deelen. In Genua vindt men het zeer goed, dat op die wijze Turijn het hooge standpunt zal moeten opgeven, waarop het zich zoolang, met miskenning der regten van andere Sardijnische steden, heeft gehandhaafd.

De bewoners van het Mantuesche hebben een memorandum aan de volken en regeringen van Europa gerigt; dit stuk is voorzien van 15000 onderteekeningen. Daarin wordt verklaard, dat de bewoners van het Mantuesche die altijd Italianen en Lombarden zijn geweest, dit willen blijven; dat zij zich met de hoop, welke na al hunne teleurstellingen hun is overgebleven, stellen onder het schild van Victor Emanuel en onder de alvermogende bescherming van Napoleon, III, eindelijk dat zij een beroep doen op Europa en aan zijne eer en zijne regtvaardigheid de edelste en heiligste zaak toevertrouwen.

Aangaande het vertrek van den Sardijnischen gezant, valt nog het volgende mede te deelen: In twee dagen tijds had de genoemde gezant niet minder dan 5000 naamkaartjes ontvangen van personen die hem hadden willen bezoeken. Zondag 9 Oct. is hij afgereisd, nadat de Fransche generaal de Goyon het hôtel en de nabijgelegen straten door een bataljon linietroepen had doen bezetten, terwijl andere troepen het plein Del Popolo en de poort van denzelfden naam bewaakten.

Op 't oogenblik dat de gezant aanstalte maakte om plaats te nemen in het voor hem bestemde postrijtuig, bespeurde hij dat hetzelfde door vier gendarmes zou worden geëscorteerd, en een officier aan den voorman den weg had voorgeschreven, welke dat rijtuig zou moeten volgen. De graaf protesteerde onverwijld tegen de aanwezigheid der gendarmes, en verklaarde, dat hij Rome niet zou verlaten, in geval men hem een zoodanig geleide wilde opdringen. Daarop werden de gendarmes verwijderd, en verliet de gezant langs den aangewezen weg de stad Rome.

Men verneemt dat de kardinaal Antonelli aan den vertegenwoordiger van Frankrijk te Rome mededeeling heeft gedaan van de hervormingen waartoe de Paus genegen was over te gaan. Deze hervormingen, die alleen eenige meerdere vrijheid aan de gemeentebesturen zouden verleen, waren het uiterste waartoe de Paus kon besluiten. Natuurlijk was de Fransche gezant daarover weinig tevreden, vooral daar de staats-secretaris hem in een later onderhoud verzocht om, bijaldien de Fransche troepen Rome mogten verlaten, hem van dat vertrek drie maanden te voren kennis te willen geven, opdat de Paus dan maatregelen kon nemen om de rust in de hoofdstad te handhaven.

De Koning van Napels heeft den Paus beloofd Rome met een corps Napelsche troepen te zullen bezetten ingeval het Fransche garnizoen van daar verwijderd werd.

DUITSCHLAND.

Men zegt, dat Oostenrijk, alvorens toestemming te geven tot de bijeenkomst van het congres, de voorwaarde gesteld heeft, dat graaf Cavour er niet als vertegenwoordiger van Sardinie zal verschijnen.

Uit Stuttgart wordt medegedeeld, dat de overige leden der koninklijke familie, aan de zoogenaamde Schillers-

stiftung, aanzienlijke geschenken in geld hebben doen toekomen.

In dezelfde stad is dezer dagen de eerste aflevering verschenen van een voor de eerste maal uitgegeven werk van Schiller, namelijk de geschiedenis van Wurtemberg. Merkwaardig is het weder vinden van het handschrift, waarover de voorrede des uitgevers uitvoerige bijzonderheden bevat. De Wurtembergische dagbladen zijn evenwel van meening, dat deze geschiedenis van Wurtemberg van Schiller, die haar op zijn 19de jaar geschreven en niet voor den druk bestemd heeft, maar op last van de hertogin Francisca voor deze heeft vervaardigd, niet zoozeer een zelfstandig geschiedkundig werk des dichters is, als eene vrije bewerking der geschiedkundige voorlezingen in de hoogere klasse der Karls Schule.

De Oestr. Correspondenz bevat een artikel, waarin gezegd wordt, dat sommige buitenlandse bladen onjuiste mededeelingen bevatten nopens het gebeurde met eenige Hongaarsche magnaten.

Het blad betreurt dat eenige binnenlandsche bladen zich in die polemiek mengen, daar thans alles gedaan wordt om verzoening aan te kweken tusschen de verschillende volkstammen van de Oostenrijksche monarchie en op hun aller behoeften gelet wordt.

CHINA.

De Moniteur de l'Armée bevat de jongste berigten uit China, waaruit schijnt te blijken, dat de Keizer van China eindelijk al het gewigt van den tegenwoordigen toestand besefte. Er zal een versterkt kamp worden opgericht in de nabijheid van Peking; waar de keurbende der Keizerlijke troepen worden bijeengetrokken. Men zegt, dat de Keizer het voornemen heeft, om in geval van nood de wijk te nemen naar Tartarije, hetgeen een zeer nadeeligen invloed op de onderhandelingen zou kunnen uitoefenen. Hij zou zich daarbij doen beschermen door zijne lijfwacht, ter sterkte van 70,000 man. Onder de opstandelingen bestaat groote tweedragt; een gedeelte gehoorzaamt aan de regering, te Canton gevestigd, een ander gedeelte heeft de vanden verlaten en is getrokken naar de grenzen der provincie Kunangtung, waar zij de stad Pas-Khing-Fu, hoofdplaats der provincie Nu-Kan belegeren, welke laatstgenoemde provincie, in het midden des rijks gelegen, tot de voornaamste van China behoort. Mogt het hun gelukken, om die stad in te nemen en zich in Nu-Kan te vestigen, dan zal de Keizer daardoor tusschen twee vuren zijn g'bragt, hetgeen de moeilijkheden zeer zal doen toenemen.

Berigten uit China door den Moniteur de l'Armée medegedeeld en tot 12 September loopende, zeggen, dat de verdedigingswerken aan de monden van de Peiho na den laatsten aantal ijverig werden voortgezet en niet de eenige waren, welke uitvoering bevelen was. De Keizer liet zoodanige werken ook tot dekking der hoofdstad opwerpen, zoodanig ingerigt, dat zij de wegen bestrijken, welke den toegang daartoe openen. „Deze beschikkingen, zoo voegt dat dagblad er bij, bewijzen genoegzaam, hoezeer het hof van Peking den ernst van den toestand beseft en, in weerwil van zijne oogenblikkelijke zegepraal inziet, dat eenen nieuwen strijd, gewigtiger dan de eerste, ophanden is, in welke de kansen aan de zijde der beschaaftte natien zijn. Het gerucht schrijft den Keizer het voornemen toe om, mogt de hoofdstad zijns rijks aangetast worden, zich met zijne familie en uit 70,000 Mongoolsche troepen bestaande lijfwacht naar Tartarije terug te trekken. Hierdoor zou de vereffening der geschillen op nieuw worden verlaagd, want aangezien de Keizer de eenige vertegenwoordiger der Monarchie is, kan hij alleen ook onderhandelen en zou het uiterst moeilijk vallen in zijne afwezigheid tot eene vereffening van het Chinesche vraagstuk te geraken. Intusschen veroorzaakt de binnenlandse opstand hem nieuwe en groote moeilijkheden, want de rebellen zijn sedert eenigen tijd wel onderling verdeeld, maar een aanzienlijk gedeelte van hen heeft het beleg voor de stad Pao Khing Fou geslagen. Mogten zij die bemagtigen en zich in Nauban vestigen, dan zou de Keizer zich tusschen twee magtige opstanden als ingesloten vinden en de moeilijkheid zijner stelling daardoor nog vermeerderd zien.

In de Daitij News leest men: „Wij vernemen, dat de regeringen van Frankrijk en Engeland, die een oogenblik hebben verschild van meening omtrent de uitbreiding, aan de gemeenschappelijke expeditie in China te geven, thans geheel eenstemming zijn en dat de algemeene militaire grondslag van hunne samenwerking is gevonden en vastgesteld. Eene Europeesche oorlogsmagt, veel sterker dan China nog ooit heeft aanschouwd, en in staat de diensten te verrigten welke men van haar verwacht, zal in de lente op de Peiho verschijnen en de beleedigde eer van Engeland en Frankrijk zal, zonder eenigen twijfel, roemrijk gewroken worden.”

De Overland China-Mail deelt den inhoud mede van het Amerikaansch-Chinesche tractaat, dat den 18den Junij 1858 te Tien-tsin geteekend, en den 16den Augustus jl. te Peking heratificeerd is. De voornaamste bepalingen van dit tractaat zijn; art. 5, te Americaansche gevolmagtigde zal eenmaal per jaar eenigen tijd in de hoofdstad mogen vertoeven tot het bespreken van aangelegenheden met de hooft Chinesche autoriteiten. Hij zal derwaarts kunnen gaan over land of langs de Peiho, maar hij vermag op die rivier geene oorlogschepen brengen. Hij zal de autoriteiten, aan de monding van die rivier geplaatst, van zijn voornemen om naar de hoofdstad te reizen kennis geven, opdat deze hem van de noodige vaartuigen voorzien. Art. 7 bepaalt de vormen bij korrespondentie tusschen de twee gouvernementen in acht te nemen. Art. 10 Consulaire agenten zullen in de geopende havens mogen aangesteld worden. Art. 11. Misdadigers zullen gestraft worden door de van weerszijden daartoe bevoegde magten. Art. 13. Het Chinesche gouvernement zal gestrande Amerikaansche schepen zoo veel mogelijk voor plundering enz. beschermen. Art. 14. Amerikanen zullen mogen bezoeken de havens van Canton, Suataw, Amoy, Fuhchau, Tia-wan (Formosa) Ningpo, Shanghai en alle zulke andere havens als later voor andere mogenheden zullen opengesteld worden. Art. 15. De tarieven van in en uitvoer, vastgesteld bij het tractaat van Wanghia blijven van kracht, voor zover zij niet door tractaten met andere volken gewijzigd zijn. Art. 16—24 behelzen bepalingen betreffende tonnageelden, enz. Art. 25 veroorlooft de studie der Chinesche taal en het aankopen van Chinesche boeken. Art. 29. Vrije gods-

dienstoefening. Art. 30. Verzekering aan Amerika der voorregten aan andere staten toe te kennen.

Dit tractaat is in werking getreden op den 24sten November jl.

AMERIKA.

De Republiek Mexico zal Alexander von Humboldt een gedenksteen wijden. In de bergbouwschool der hoofdstad wordt een marmeren standbeeld des grooten natuuronderzoekers, die zich ook jegens dat land zoo verdienstelijk maakte, opgericht en op het voetstuk daarvan dit opschrift geplaatst: „An Alexander von Humboldt het dankbare Mexico.” Berigten van Curaçao van 5 Oct., houden het volgende in:

De burgeroorlog, die in Venezuela voortduurt, geeft onze maritime magt veel drukte om af en aan te varen, ten einde den Nederl. onderdanen bescherming te verleen. Zr. Ms. schoener. komm. van Moorsel, is 14 Sept. te Porto Cabello aangekomen. Op 12 Sept. is Zr. Ms. brik de Zeehond, komm. Gregory, naar Cura vertrokken.

De 12den dezer is de Nederl. schoener Franklin, kap. C. O. Rojer, van Porto Cabello aangekomen. De Nederl. brik Adelia lag nog in de haven van Porto Cabello buiten gemeenschap met den wal. De kapitein van de Franklin heeft protest aangeteekend tegen de wederregtelijke aanhouding van zijn vaartuig en de ruwe behandeling, welke hij en zijn volk ondervonden hebben.

Den 25sten Sept. is van Porto Cabello de tijding ontvangen, dat de stad Victoria en Villa de Cura door de troepen van het gouvernement, onder kommandant Rubin, veroverd zijn geworden en dat generaal Agiado in het gevecht gesneuveld is.

Naar men verneemt zijn de federalisten, die tegen Barcelona opgetrokken waren, door deze troepen met groot verlies teruggeslagen geworden.

Tijdingen uit Nieuw Grenada tot 7 Sept. ll., melden, dat te Bogota eene groote opgewondenheid heerachte ten gevolge van de staking van het amortiseren der binnenlandse schuld. De president had de havens van Carthage en Sabanilla gesloten, waartegen de Engelsche en Amerik. gezanten te vergeefs bij den minister van financiën gepriteerd hadden. De tijdingen uit Carthage, loopende tot 10 Sept., melden, dat de goudaanvoeren uit het binnenland, gedurende eenigen tijd, uithoofde der politieke bewegingen geschorst zijn, doch dat zij spoedig hervat zullen worden, aangezien deze bewegingen teij einde loopen.

AFRIKA.

De Keizer van Marokko ontvangt jaarlijks ongeveer 2,500,000 piasters of f 6,500,000 en, goed financier, geeft slechts ongeveer 990,000 dollars of f 2,475,000 uit zoodat er jaarlijks ongeveer 4 millioen in de schatkist komt, welke door twee duizend negers wordt bewaakt.

Het leger is in twee deelen verdeeld, het active en de burgergarde; het eerste bestaat uit 20,000 man en wordt door den Keizer gekommandeerd, het laatste staat onder bevel van de gouverneurs der steden. Bovendien bestaat er te Fez, Marokko en Tanger, nog eene burgerwacht, waaraan in tijd van nood iedereen, die de wapens kan dragen, moet deel nemen. De Marokkaan wordt op zijn 13de jaar soldaat, en krijgt, wanneer hij te velde zal trekken van 12 tot 20 piasters.

Het artillerie-corps bestaat uit 1000 man; het is zeer goed geoefend en bezit gezegde stukken geschut. Marokko telt 25 vestingen, als: Tangar, Sale, Rabatt, Asfi, Azamor, Suiza; deze zijn echter vrij slecht versterkt. Eigenlijk gezegd zijn er slechts twee versterkte steden, namelijk Tanger en Suiza; de overigen zijn versterkte kasteelen. Het corps mariniers telt 1500 man, en de marine bestaat uit galjoten, met 40 stukken, en 8 kannonneerbooten.

De Moniteur bevat eene depeche van den generaal Martimprey aan den Minister van Oorlog, gedagteekend uit het kamp van Ain Tafural 30 October, meldende dat de onderworpen Beni-Suassen gijzelaars hadden geleverd en schatting zullen betalen; het opperhoofd van den berg, Cheik Mimun, was zelf gekomen om de voorwaarden te vernemen en voor hare uitvoering borg te staan. Binnen 4 dagen zal de generaal de zaken van Uchda hebben geregeld, en zou daarna de Agades op de helling van den Zekkara vervolgen.

KAAP DE GOEDE HOOP.—Maandag 10 October gebeurde er hier iets buitengewoons; des namiddag ten 2 ure werden de wolken zoo dik en dert rondom dat er eene verschrikkelijke duisternis ontstond, die zich uren in den omtrek uitstreckte, en men genoodzaakt was licht aan te steken; een zware donderbui ontlastte zich toen boven het dorp en omstreken, met veel regen en hagel. Ten 3 ure was de bui over, de lucht was vuurrood.

Bejaarde mensen herinneren zich dat het voor eenige jaren midden op den dag ook zoo donker is geweest; maar dat werd veroorzaakt door wind en stof—doch een geval als dit herinnert zich niemand.—Deze regen gevoegd bij dien voorleden week gevallen is, geeft een bemoedigend vooruitzicht, hoewel de hagel aan de vruchtboomen veel kwaad gedaan heeft.

De pokken verbreiden zich meer en meer onder de kleurlingen; 10 zijn er aan overleden; 19 lijders zijn nog in het hospitaal. De vrees voor besmetting is en blijft onder de buitenmensen vooral nog zeer groot.—

DE SPANJAARD EN DE MOOREN.

De oorlog, of wel geruchten daarvan, houden thans in elk deel der wereld de gedachten der menschen bezig. In het oude Europa smeulen de bestanddeelen van een half dozijn vuren, welke noch te Villafranca noch te Zurich zijn uitgedoofd, en ook niet te Brussel of door eenig ander congres zullen worden bedwongen, tenzij dat — wat zeer onwaarschijnlijk is — despotische keizers en koningen eenklaps op eene constitutionele vrijheid zouden verzot worden. Frankrijk en Engeland zijn in oorlog met China, de eerste ook met Cochinchina; Amerika heeft met Engeland eene kwestie omtrent San Juan, welke van eenen zeer ingewikkelden aard kan worden wanneer van weerszijden niet met bezadigheid en gematigdheid wordt te werk gegaan. In Afrika eindelijk zijn de vijandelijkheden op het punt van uit te breken, doop-

dien Spanje zijn vertegenwoordiger bij het hof van Marokko van Tanger heeft teruggeroepen en formeel den oorlog verklaard heeft aan zijne oude vijanden, de Mooren.

De toestand van Europa is in het tegenwoordige oogenblik zoo teeder en de beursen der hoofdsteden zijn zoo gevoelig geworden door den algemeen slechten stand van zaken, dat men vrees koestert dat de oorlog van Spanje, waarbij de overige Europeesche staten volstrekt niet betrokken zijn, de voorganger mogt zijn van andere oorlogen en de mijn kan doen springen waarop Europa staat. Frankrijk en de overige groote mogendheden hebben hunne handen vol genoeg met Italië, zonder zich met de kwestie van Marokko in te laten. Die zaak zal zich dan ook wel schikken en de vrees zal verdwijnen wanneer het geschil zijn ware aanzien krijgt; eene maand van storing echter in de geldmarkten van Parijs en Londen, welke daaruit zou kunnen voortvloeijen, mag reeds als een' grooten ramp worden beschouwd. Dat Spanje zich sterk genoeg gevoelt om Marokko aan te vallen mag in zoover rede tot blijdschap geven, dat men ten minste het bewijs erlangt dat zij zich eens weder voor eene goede zaak begint te bewegen. De zwakte en het schijnlijk onvermogen van dit vroeger zoo groote en magtige koninkrijk is voor Europa en Amerika altijd eene rede van bezorgdheid geweest; hoe sterker Spanje zich thans toont, zooveel te beter zal het voor haar en hare naburen zijn.

Het zijn juist die zwakke staten, zoo als Spanje scheen en wat Turkije is, welke den wereldvrede in gevaar stellen. Een zwak Spanje veroorzaakt een al te magtig Frankrijk en het zieke Turkije moedigt een tot overrompeling al te gewillig Rusland aan [11]; een zwak en despotiek Gouvernement, zooals dat van den kerkelijken staat, hitst zijne onderdanen tot opstand aan, en stelt daardoor zich zelven zoowel als zijne naburen in gevaar. Sedert de laatste zeventig of tachtig jaren is Spanje van eene magt van den eersten tot eene van den derden rang gedaald, tien jaar geleden bestond er al te veel reden om te gelooven dat zij zelfs die positie niet kon bewaren, ja dat zij te laag was gedaald om zich weder ooit te kunnen verheffen. De tijd heeft echter eene verandering daargesteld; het ophouden van die langdurige en na-deelige binnenlandsehe oorlogen, welke de regering van Isabelle II kenmerkten, heeft de natuurlijke resultaten van vrede en rust voortgebracht; Spanje heeft, alhoewel in een minderen graad dan hare naburen, de voordeelen van het spoorweg-systeem en van andere vooruitgangen in onze eeuw gedeeld; ook zij heeft haar aandeel gehad in de rijkdommen welke zich langzamerhand over den aardbodem hebben verspreid. Van af het begin dat de volken met elkander in naauwere verbinding traden door middel van den stoom heeft Spanje, al bleef het ook somwijlen ver ten achter, mede gewedijverd; het heeft het doel nimmer opgegeven, langzamerhand zijn deszelfs krachten toegenomen zoo, dat het in den laatsten tijd teekenen van herstel heeft gegeven, waarover alle beschaaftde volken van Europa met rede verblijd, zullen zijn. Spanje kan wel nooit meer de eerste magt der aarde worden (?) doch er kan wel een tijd aanbreken dat het plaats neemt onder de hoogste magten; het kan ten voordeele geacht worden van alle volken dat een constitutionele staat, zooals Spanje, meer gewigt in de schaal van liberalismus wirop om optewegen tegen het militair despotisme. hetwelk den vloek van Europa is.

Hoogst wenschelijk ware het geweest wanneer Marocco genoodzaakt was geworden om den vrede in de Middellandsche zee te bewaren, zonder Spanje of eenige andere magt tot den oorlog te noodzaken. Marocco weigerde om aan de regmatige eischen van Spanje te voldoen, om vergoeding voor het verledene en zekerheid voor de toekomst te geven; de vriendelijke tusschenkomst van verschillende Gouvernemen ten om eene bemiddeling daartestellen waren vruchteloos, zoodat het zwaard hier den twist zal moeten beslechten. Het is niet waarschijnlijk dat de strijd lang en bloedig zal zijn, tenzij Spanje onvoorzigtig genoeg is om in Marocco te willen volgen wat Frankrijk in Algiers heeft gedaan. Er is nog weinig geloof aan te hechten dat Spanje de Moorsche bezittingen acht als een *sine qua non*. Spanje kan een poedkoop en langduriger roem verwerven door de Maroccanen te noodzaken van de politie der zeeën te eerbiedigen, dan door een waarborg te eischen in de gedaante van Afrikaansche grondgebied. Het zou, even als Algiers zulks voor Frankrijk is, meer last dan voordeel geven. Algiers zou voor Frankrijk nóg groter lastpost zijn wanneer dit land het niet noodzakelijk achtte om, tegen eene geldelijke opoffering, eene kolonie tot oefening van soldaten te moeten onderhouden. Spanje bezit daartoe de middelen niet en zal zich er ook wel voor wachten. Eenige vreesachtigen geven voor dat de oorlog tegen Marocco slechts tot voorwendsel dient om eene groote zeemagt te kunnen vereenigen welke ware doel zou zijn om Gibraltar met behulp van Frankrijk te veroveren. Daarvoor bestaat echter volstrekt geen gevaar. Engeland heeft bovendien eene vloot in de Middellandsche zee grooter dan Spanje en Frankrijk, ook vereenigd met Rusland, binnen den tijd van een jaar bij elkander zouden kunnen brengen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Waarde Heer Redacteur!

Toen ik in uw nummer van den 14den December een uittreksel las van een verslag van het *Hulpfonds van den H. Vincentius a Paulo*, beviel mij het denkbeeld van eene liefdadige instelling, die geen lijn trekt tusschen armen van verschillende gezindheden en den hulpbehoevenden natuurgenoet niet afvraagt onder welken vorm van denkbeelden hij zijnen God liefheeft, ten einde daarnaar te beslissen of hij hem al dan niet de broederlijke hulp zal verleenen die wij, kinderen van éénen God, elkander onder alle omstandigheden zijn verschuldigd. Ik verzocht dus mijnen correspondent *a coram* om inlichting betreffende de statuten dier instelling, en verzocht tevens te mogen weten waarom de deelname aan die schoone instelling zoo gering was, ten minsten zoo daarvoor eenige reden bestond buiten de onverschilligheid die den bewoner van dit warme Java zoo in alles kenmerkt. — Het antwoord dat ik op mijn verzoek kreeg was zeer voldoende, voor zoo verre betreft het doel dat zich de vereeniging stelt, doch als waarschijnlijke oorzaak voor de geringe deelname werd mij opgegeven eene bepaling in de statuten, waarbij alleen zij die de Catholieke godsdienst belijden, onder de bestuurders zouden kunnen worden opgenomen.

Nu ben ik zoo Catholiek als iemand ter wereld, en kan het dus wel zijn dat een zwempe partijdigheid de reden is dat ik niet instem met mij-

nen Correspondent, die in deze bepaling eene *gegronde* reden zag voor de niet-Catholieken om zich van alle deelname aan dat fonds te onthouden. Mijn gevoelen is dat men het goede moet doen overal waar men daartoe de gelegenheid vindt, zonder zich daarvan te laten terughouden door bijstandigheden, hoe ook genaamd, en *vooral* niet door dezulke die on-verdraagzaamheid ademen. Evenwel erken ik onvoorwaardelijk dat de bepaling waarbij alle niet-catholieken van bestuur en stemrecht worden uitgesloten, geenszins in overeenstemming is met het doel dat in liefdebetoont allen, zonder onderscheid, broederlijk omvat. Allen denken niet als ik, en waar de statuten van het fonds zelve het voorbeeld geven van on-verdraagzaamheid, daar kan het van anderen niet de overmaat van verdraagzaamheid vorderen die noodig is om hun gebrek aan verdraagzaamheid aan te vullen. Ik geloof dus dat het bestuur van het *Hulpfonds* zich niet zal ontveinen dat velen, het moge dan teregt of te onregt zijn, zich door die bepaling zullen laten terughouden van door hunne bijdragen de instelling dien steun te geven, die dezelve met betrekking tot haar doel zoo ruimschoots verdient.

Er is dus grond om te zeggen dat die bepaling in lijnrechte tegenspraak is met het doel, want terwijl het laatste de ruimste verdraagzaamheid en liefdadigheid ademt, schijnt de eerste ten eenemale onverdraagzaam en benadeelt de ongelukkigen die liefdadigheid behoeven.

Deze beschouwing ontnam mij dus een deel van mijne illusie, omdat het doel een vertoon is van onbeperkte verdraagzaamheid, terwijl

de statuten aanleiding geven tot de beschuldiging als zouden de belangen der ongelukkige hulpbehoevenden worden voorbijgezien uit *onverdraagzaamheid*.

Wel is mij gezegd dat, behalve aan de in uwe courant genoemde heeren, het eerediemaatschap ook werd aangeboden aan voorgangers van andere kerkgenootschappen, die hetzelfde hebben geweigerd; doch, ofschoon ik geene geldige reden kan vermoeden voor die schijnbare intolerantie, vermindert zulks in geenen deele het onverdraagzame der genoemde bepaling.

Indien er bij u geene tegenbedenkingen bestaan verzoek ik u een plaatsje voor deze weinige regelen, waarvan de bedoeling is, in de eerste plaats, om de heeren bestuurders van het *Hulpfonds van den H. Vincentius a Paulo* opmerkzaam te maken op de noodzakelijkheid van die bepaling te annuleren, en, — zoo die heeren die noodzakelijkheid niet mogten inzien —, dan, in de tweede plaats, wensch ik hiermede de massa aantemoedigen om zich door die bepaling niet te laten weerhouden van deelname aan eene instelling, die toch eene weldadige strekking heeft, al is het dan ook dat men bij het opmaken der statuten niet gelukkig is geweest in de poging om die deelsame voor allen even aangenaam te maken.

Ik heb de eer te zijn,

Ued. Dw. Dienaar,
O. F.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Januarij. 5	Nederlandsche	Diligentia	D. van Bentveld	Samarang.
"	Ned. Ind.	Soedool Barie	Sech Achmat bin Joesoeb Ganaw	Bandjarmassing.
"	"	Little Tot	Katjoong	Paseroean.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Januarij. 5	Ned. Ind.	Elmachbodie	Hasa bin Djamalodin	Griess.
"	"	Rachmanic	Marzoek Osman	"

In ladingen in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Pruissische	Delphin	Klein	Nederland	Fraser Eaton & Co.
Sardinische	Makaser	Rip	"	"
Nederlandsche	Hendrik Jan	J. van der Meijden	"	"
Amerikaansche	Fortuna	Scudder	Boston	"
Zweedsche	Augusta	Sandberg	Nederland	"
Nederlandsche	Johannes Lodewijk	Van der Waal	Onbepaald	"
"	Diligentia	Bentvela	Nederland	"
"	Herschel	Hauschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Hamburgsche	Witch	Hultman	Boston	"
Amerikaansche	Ellen	Wentholt	In reparatie	B. Kopersmit & Co.
Nederlandsche	Eensgezindheid	Flik	Zonder	"
"	Elipse	C. J. Doeksen	Amsterdam	"
"	Delftskaven	Schaap	Nederland	"
"	Alcor	F. J. van Oppen	"	"
"	Dorothea Henriette	D. Smit	Holland	B. J. van Eck & Co.
"	Diligence	L. Smits	"	"
"	Antelope	Kapt. Valberg	Zweden	"
Zweedsche	Caroline	A. P. Iijberg	Onbepaald	"
Hollandsche	Nederland en Oranje	Van Ruijven	"	"
Nederlandsche	Jan van Brakel	C. Verheij	China	E. Ten Brinck & Co.
"	Almelo	R. P. Tjebbes	Onbepaald	Schimmelpenninck & Co.
"	Stad Assen	H. J. Haverbult	Nederland	"
"	Jan Pieterz Koen	A. C. Hugenholtz	Nederland	"
"	Amicitia	D. Gaaff	Onbepaald	"
Fransche	Stoomcorvet Phlegeton	Capt. de frégate, Theodore Picard	In reparatie	P. Kervel.
Ned erlandsche	Agatha en Maria	W. B. van Zijp	In reparatie	P. Kervel & Co.
"	Vrijhandel	W. Leverstein	Onbepaald	"
"	Batavier	A. de Voogd v. d. Straaten	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
"	Cortgene	D. Dunlop	Rotterdam	Anemaet & Co.
Engelsche	Nina	W. Lingard	Onbepaald	Hill Broekman & Co.
"	Scotch Lassie	Fels	Balië	"

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Zijner	Majesteits wachtschip	Batavia
OORLOGSCHAPEN	Fatal Ma-an, Naim Balgijer, Meteor, Abboel Haasim, Witch, Dorothea Henriette, Ellen, Joedul Barie, Fathol Madjiet, Pictura, Assad Dulla, Agatha en Maria, Oosterling, Lidia, Eensgezindheid, Batavier, Almelo, Stad Assen, Antelope, Augusta, Johannes Lodewijk, DE STOOMSCHEPEN	Jan van Brakel, Laurison, Hoksing, Jan Pieterszoon Koen, Fathol Karim, Hing Goan, Alcor, Dennok Bientang Toe-djoë, Carolina, DE BRIEKEN Risgil Hair, Banda Balhair, So-Ooldin, DE SCHOENERS Sarie Tengaroong, Carolina, Srie Cheribon, Jupiter, Bintang Tjaingoan, Witch of The Wave, Nina, DE KOTTERS Riengit, Tedok.
Koningin der Neder-landen, Palembeng, DE BARKEN	Goansien, Delfthaven, Hendrik Jan, Vrijhandel,	

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 5den en den 6den Januarij 1860.

AANVOER

Van Batavia per het stoomschip *Palembang*, gezngv. KULLER, agenten W. CORES DE VRIES & Co.

8 vaatjes boter, 20 kisten provisien, 15 kisten dranken, VAN DER MEKENSCH; 10 vaatjes boter, 19 kisten provisien, 1 kist suiker, 1 kelder genever, DE WIT; 5 kisten dranken en provisien, VAN MEERDENVOORT; 5 vaatjes boter, 11 kisten provisien, G. VAN INGEN; 5 vaatjes boter 11 manden bier, 1 kisten wijn, W. CORES DE VRIES & Co.

Van Amoi per de Ned. Ind. bark *Katamoel Maas Pandan*, gezngv. OET THA, agent Gezagvoerder.

10,200 pakken kammen en borden, 12,000 stuks vloersteen, 94 pakken offer-papier, 146 kransjongs pajongs, 790 stellen sardewerk, 283 kransjongs china, papier, 174 stuks potten, 97 pakken thee, 304 stuks staalen pannen, 414 potjes gedr. radijs, 94 potten metkipanaw, 125 kisten misen, 43 kisten lengkeng, 473 colliës manufacturen, koopmanschappen en kle-nigheden, Gezagvoerder.

Van Bandjarmassing per de Ned. Ind. brik *Soedool Barie*, gezngv.

SECH ACHMAT GANAM, agent Gezagvoerder.

30,300 stuks maloeokomatten, 20²³/100 picols kapas, 5 stuks koffijkan-nen, diverse Arabieren.

Van Samarang per het Ned. schip *Diligentia*, gezngv. VAN BENTVELD, agenten FRASER EATON & Co.

100 tonnen teer, McMILLAN MARTEN & Co; 30 vaatjes boter, VAN BOSSTRAATEN.

Marktprijzen.

SUIKER f 15 1/2.—
KOFFIE f 35.—
RIJST (CARGA) f koijang f 140 @ f 150.—
Id. (WITTE) " " f 165 @ f 180.—
KOEUIDEN f picol.
ARAK f legger. f 45.—
OLIE (KLAPPER.) f 28.—
OLIE (KATJANG.) f 19.—
KADJANG MATKEN f 12.—
ROTING f 8 1/2 @ f 9 1/2.—
WISSELOMSE pari.

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Zondag den 8sten Januarij 1860.

's Morgens ten half negen ure.

Ds. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 8sten Januarij 1860.

's Morgens ten half negen ure.

De intekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKENES & Co te Amsterdam en W. J. VAN HAREN NOLAN te Leiden.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van goetm. onder-teekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoowel voor haar goetm. ander schrijver wordt opgegeven

GEDRUKT BIJ LE ROY & Co TE SOERABAYA.